

วิธีดำเนินการวิจัย และวิธีรวบรวมข้อมูล

ลักษณะประชากรและการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นหญิงในสถานสงเคราะห์บ้านเกร็ดตระการ เลขที่ 34/1 หมู่ที่ 2 ตำบลเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี สังกัดกองสัมมาอาชีวะ กรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงมหาดไทย ที่มีอายุ 16-30 ปี และสามารถอ่านออกเขียนได้ จำนวน 100 คน

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยใช้แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง ซึ่งแปลเป็นภาษาไทยโดยเสาวภา วิชิตวาทิ (2534 : 75-76) ทำการทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest) จากประชากร 100 คน มีผู้ที่มีคะแนนจากแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองอยู่ระหว่าง 20-35 คะแนน จากคะแนนเต็ม 50 คะแนน หลังจากนั้นผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ความสมัครใจที่จะเข้าร่วมกลุ่ม ได้ผู้สมัครใจเข้าร่วมกลุ่มจำนวน 43 คน มีคะแนนจากแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองอยู่ระหว่าง 20-27 คะแนน และเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 20 คน ที่มีอายุระหว่าง 16-26 ปี ซึ่งมีคะแนนจากแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองระหว่าง 20-26 คะแนน นำมาแบ่งกลุ่มโดยให้กลุ่มมีอายุใกล้เคียงกันกลุ่มละ 10 คน หลังจากนั้นนำมาสุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยการจับฉลากเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมดังแสดงไว้ในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงอายุและคะแนนจากแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่ม ตัวอย่าง	ทดลอง		ควบคุม	
	อายุ	คะแนน Pre-test	อายุ	คะแนน Pre-test
1	16	20	16	20
2	20	20	21	20
3	16	21	17	22
4	19	22	19	21
5	18	23	18	23
6	26	24	26	24
7	17	25	17	24
8	20	26	21	26
9	21	27	21	25
10	21	26	22	26
พิสัย อายุ	10	-	10	-
\bar{X}	18.4	23.4	19.8	23.2

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองของโรเซนเบอร์ก (Rosenberg Self Esteem Inventory 1969) และ เสาวภา วิชิตวาทी (2534 : 75-80) ได้ดำเนินการดังนี้

1.1 ลักษณะของเครื่องมือ เป็นการวัดการเห็นคุณค่าในตนเองซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่าแบบลิเคิร์ต (The Likert type scale) เกี่ยวกับการเห็นคุณค่าในตนเอง มี 5 ระดับประกอบด้วยข้อความทั้งทางด้านบวกและทางด้านลบ ข้อความทางด้านบวกมีจำนวน 5 ข้อ คือ ข้อ 1, 2, 4, 6 และ ข้อ 7 ส่วนข้อความทางด้านลบมีจำนวน 5 ข้อ คือ ข้อ 5, 6, 8, 9 และข้อ 10

1.2 วิธีการตอบให้ผู้ตอบอ่านข้อความ 10 ข้อ ในแต่ละข้อความ ผู้ตอบต้องเลือกตอบเพียงคำตอบเดียวที่ตรงกับความรู้สึกของผู้ตอบมากที่สุด ดังนี้คือ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	เมื่อผู้ตอบเห็นว่าข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกผู้ตอบทุกประการ
เห็นด้วย	หมายถึง	เมื่อผู้ตอบเห็นว่าข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของผู้ตอบบางส่วน
เฉย ๆ	หมายถึง	เมื่อผู้ตอบเห็นว่าข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	เมื่อผู้ตอบเห็นว่าข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของผู้ตอบบางส่วน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	เมื่อผู้ตอบเห็นว่าข้อความนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกทั้งหมด

1.3 การตรวจให้คะแนนพิจารณาตามเกณฑ์ดังนี้

ข้อความที่มีความหมายทางบวก

ถ้าเลือกคำตอบ "ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง" ได้ 1 คะแนน

ถ้าเลือกคำตอบ "ไม่เห็นด้วย" ได้ 2 คะแนน

ถ้าเลือกคำตอบ "เฉย ๆ" ได้ 3 คะแนน

ถ้าเลือกคำตอบ "เห็นด้วย" ได้ 4 คะแนน

ถ้าเลือกคำตอบ "เห็นด้วยอย่างยิ่ง" ได้ 5 คะแนน

ในแบบวัด มีข้อ 1, 2, 4, 6 และ 7

ข้อความที่มีความหมายทางลบ

ถ้าเลือกคำตอบ "ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง" ได้ 5 คะแนน

ถ้าเลือกคำตอบ "ไม่เห็นด้วย" ได้ 4 คะแนน

ถ้าเลือกคำตอบ "เฉย ๆ" ได้ 3 คะแนน

ถ้าเลือกคำตอบ "เห็นด้วย" ได้ 2 คะแนน

ถ้าเลือกคำตอบ "เห็นด้วยอย่างยิ่ง" ได้ 1 คะแนน

ในแบบวัดมีข้อ 3, 5, 8, 9 และ 10

1.4 การคิดคะแนนรวม คิดโดยการรวมคะแนนทั้ง 10 ข้อ ของผู้ตอบแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง

2. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ เสาวภา วิชิตวาทย์ ได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังต่อไปนี้

2.1 นำฉบับที่แปลไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องของภาษาในด้านการแปล จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อความให้เหมาะสม และนำแบบวัดฉบับปรับปรุงแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิอีก 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องของภาษาในด้านการแปลอีกครั้ง ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน ต่างก็มีความเห็นตรงกันทุกข้อ แล้วนำไปใช้กับผู้ป่วยนอกที่ได้รับการตัดแขนและ/หรือขา (Amputee) และมาติดตามการรักษาที่หน่วยกายอุปกรณ์ที่โรงพยาบาลศิริราช โรงพยาบาล

พระมงกุฎเกล้า และโรงพยาบาลเลิศสิน โดยไม่จำกัดอายุ เชื้อชาติ ศาสนา ระดับการศึกษา สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม จำนวน 100 คน หาค่าความเที่ยงของแบบวัด โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) ได้ 0.79

2.2 การหาค่าความตรงตามสภาพ (Concurrent Validity) ของแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองฉบับแปลโดย เสาวภา วิชิตวาทย์ ผู้วิจัยได้นำไปสอบถามกลุ่มที่รู้ลักษณะแล้ว (Known group method) ประกอบด้วยสตรีที่มีอาชีพแพทย์ 5 คน หัวหน้าพยาบาล 8 คน ผู้บริหารโรงพยาบาล 4 คน หัวหน้าฝ่ายราชการ 6 คน ผู้บริหารสถาบันการศึกษาเอกชน 3 คน อาจารย์มหาวิทยาลัยระดับปริญญาเอก 2 คน และเจ้าขององค์การธุรกิจเอกชน 2 คน จำนวน 30 คน จากกลุ่มที่ลักษณะที่วัดการเห็นคุณค่าในตนเองสูง มีอาชีพที่มีเกียรติ มีความสามารถเป็นผู้นำและบริหารในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของดักเกอร์ (Dugger 1817-A อ้างถึงใน มาลี วงศ์แก้ว 2526:10) ได้ทำการศึกษาเรื่องความเป็นผู้นำและไม่เป็นผู้นำพบว่าผู้นำจะมีความเชื่อมั่นในตนเองสูง ซึ่งความเชื่อมั่นในตนเองสูงเป็นการประเมินการเห็นคุณค่าในตนเอง รู้สึกว่าตนเองมีค่า มีความสามารถเพียงพอในการกระทำต่าง ๆ (Branden, 1981 : 110) และการตัดสินคุณค่าของตนเองนั้นแสดงถึงความสามารถ ความสำคัญและความสำเร็จ และความมีค่าของตนเอง (Couper-Smith 1984:4) และนำไปทดลองใช้กับสตรีในสถานสงเคราะห์หญิงบ้านนารีสวัสดิ์ อ.เมือง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 30 คน เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของแบบวัดโดยรวมของกลุ่มทั้ง 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าที่ (t-test)

ตารางที่ 2 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง

กลุ่มลักษณะที่มีลักษณะที่วัดสูง		กลุ่มสตรีในสถานสงเคราะห์		ค่าที่ (t-test)
\bar{X}	S.D.	X	S.D.	
46.77	2.81	23.63	2.99	12.59*

$$*P - < 0.05 \quad (t^{0.05} = 2.002)$$

58

ตารางที่ 1 พบว่า ค่า t ที่คำนวณได้มากกว่าค่า t ที่ได้จากรายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งแสดงว่า เครื่องมือชุดนี้ สามารถจำแนกกลุ่มที่มีลักษณะที่วัดแตกต่างกันได้

2.3 การหาค่าความตรงตามสภาพของแต่ละรายข้อของแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง ผู้วิจัยนำคะแนนรายข้อของกลุ่มที่ทดลองใช้เครื่องมือทั้งสองกลุ่ม มาทดสอบความแตกต่างด้วยวิธีการทดสอบค่าที่ (t-test) ได้ผลดังแสดงไว้ในตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนรายข้อของแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองของกลุ่มที่มีลักษณะที่วัดสูงกับกลุ่มสตรีในสถานสงเคราะห์

ข้อ	กลุ่มที่มีลักษณะที่วัดสูง		กลุ่มหญิงในสถานสงเคราะห์		ค่าที (t-test)
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1	4.83	0.38	2.03	0.81	17.50*
2	4.57	0.50	2.90	1.03	7.95*
3	4.53	0.51	2.57	1.07	8.52*
4	4.77	0.43	2.47	0.97	10.45*
5	4.57	0.50	2.00	0.87	12.24*
6	4.53	0.51	0.03	0.89	11.36*
7	4.77	0.43	1.97	0.67	14.74*
8	4.80	0.41	2.73	0.87	10.24*
9	4.67	0.48	2.77	0.90	9.05*
10	4.73	0.45	2.3	0.88	11.57*

*P - < 0.05 ($t^{0.05} = 2.002$)

58

ตารางที่ 3 แสดงว่าค่า t ที่คำนวณได้ทุกข้อ มากกว่าค่า t ที่ได้จากตารางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งแสดงว่าแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองทุกข้อสามารถจำแนกบุคคลสองกลุ่มนี้ได้

2.4 หาค่าความเที่ยงของแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง ด้วยวิธีการหาความคงที่ภายใน (Internal consistency) โดยการใช้สูตรครอนบาคอัลฟา (Cronbach Alpha) ได้ค่าความเที่ยงของแบบวัดทั้งฉบับเท่ากับ 0.89 สำหรับกลุ่มสตรีในสถานสงเคราะห์บ้านนารีสวัสดิ์ และได้ค่าเท่ากับ 0.89 สำหรับกลุ่มสตรีในสถานสงเคราะห์บ้านนารีสวัสดิ์ และได้ค่าเท่ากับ 0.89 สำหรับกลุ่มสตรีเป็นผู้นำและผู้บริหารในสังคม

ขั้นตอนการวิจัย

1. ระยะก่อนการทดลอง

1.1 มีหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยถึงอธิบดีกรมประชาสงเคราะห์ เพื่อขออนุญาตใช้สถานที่และหญิงในสถานสงเคราะห์ในการศึกษาวิจัย และได้ติดต่อขอความร่วมมือจากผู้ปกครองของสถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการ ในการเลือกหญิงในสถานสงเคราะห์ที่มีอายุ 16-30 ปี ที่อ่านออกเขียนได้เพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจำนวน 100 คน โดยนัดเวลาทำการทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest) มีผู้ที่ได้คะแนนจากแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองระหว่างคะแนน 20-27 คะแนน ที่ผู้วิจัยสัมภาษณ์สอบถามความสมัครใจจำนวน 43 คน

1.2 หลังจากนั้นเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 20 คน นำมาแบ่งกลุ่มโดยให้กลุ่มมีอายุใกล้เคียงกันกลุ่มละ 10 คน หลังจากนั้นนำมาสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย จับฉลากเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

2. ระยะทดลอง

2.1 ให้หญิงที่บ้านเกร็ดตระการกลุ่มทดลองเข้าร่วมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มในระหว่างวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2535 ถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2535 ที่ห้องประชุมกลุ่มของสถานสงเคราะห์ใช้เวลาในการเข้ากลุ่มต่อเนื่องกัน

เป็นเวลา 3 วัน เวลา 8.00-17.00 น. รวมเวลาทั้งสิ้น 24 ชั่วโมง ส่วนกลุ่มควบคุมไม่มีการเข้ากลุ่มการศึกษาเชิงจิตวิทยา

ภายหลังการเข้ากลุ่มแล้วได้นัดหมายให้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมาทำแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองเป็นการทดสอบหลังการทดลองในวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2535 เวลา 9.00-10.30 น.

2.2 การเข้าร่วมการศึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มผู้วิจัยและผู้ช่วยในการวิจัยทำหน้าที่เป็นผู้เอื้ออำนวยกลุ่ม มีบทบาทในการสร้างสัมพันธภาพในกลุ่ม มีบทบาทในการกำหนดทิศทางส่งเสริมให้มีการอภิปราย ให้ข้อคิดและแบ่งปันประสบการณ์ร่วมกับสมาชิก เน้นให้สมาชิกแต่ละคนรับผิดชอบในการแก้ปัญหาของตนเองให้มีการประเมินพฤติกรรม ให้รู้จักวางแผนและดำเนินการตามแผน ใช้เทปบันทึกเสียงตลอดระยะเวลาการเข้าร่วมการศึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม

3. เก็บรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบให้คะแนนจากแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมแล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองก่อนการทดลองและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
2. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนจากแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง ก่อนการทดลองและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง โดยใช้การทดสอบ t-dependent
3. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง หลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้การทดสอบ t-independent

การสังเกตกระแสกลุ่ม

ช่วงที่ 1

ช่วงแรกของการเกิดกลุ่ม ผู้วิจัยในฐานะผู้นำกลุ่ม กล่าวเปิดกลุ่มและแนะนำตนเอง ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการปรึกษาเชิงจิตวิทยา ระยะเวลาการอยู่ร่วมกันในกลุ่ม สถานที่ วิธีปฏิบัติตนในกลุ่ม รวมทั้งจรรยาบรรณของวิชาชีพให้สมาชิกกลุ่มเข้าใจ ผู้นำกลุ่มได้สร้างบรรยากาศให้เกิดความเป็นกันเองและเอื้อให้สมาชิกได้มีการแนะนำตนเองให้สมาชิกอื่นได้รู้จัก ซึ่งสมาชิกส่วนใหญ่ยังคงมีท่าทีเรียบร้อย สายตามองคนอื่น ๆ พร้อมทั้งต่างฝ่ายต่างสะกิดพะยักเหยียดซึ่งกันและกัน ให้ผู้อื่นเป็นฝ่ายเริ่มต้นพูดก่อน ผู้นำกลุ่มจึงได้ใช้คำถามเปิดด้วยท่าทีอันอบอุ่น จนมีสมาชิกผู้หนึ่งได้บอกเล่าเรื่องราวประวัติความเป็นมาของตนเอง ผู้นำกลุ่มได้พูดทวนซ้ำและสรุปข้อความที่สำคัญในสิ่งที่สมาชิกบอกเล่าให้กลุ่มฟัง ซึ่งทำให้สมาชิกคนอื่น ๆ เริ่มไว้วางใจกลุ่มและเริ่มบอกเล่าเกี่ยวกับตนเอง จากการสังเกตในขณะนั้นพบว่าสมาชิกบางคนนอกจากจะบอกเล่าเรื่องของตนเองแล้ว ยังแสดงความใส่ใจในเรื่องราวของผู้อื่นอีกด้วย ทำให้สมาชิกคนอื่น ๆ เริ่มไว้วางใจและบอกเล่าเรื่องของตนเองมากขึ้นอย่างไรก็ตาม คำตอบและการแนะนำตนเองของสมาชิกกลุ่มยังเป็นไปในลักษณะผิวเผิน เช่น "บ้านอยู่ที่ไหน" "ทำไมจึงมาอยู่ที่นี้" และมักจะจบด้วยประโยคที่ว่า "ไม่มีอะไรแล้วค่ะ" "มีแค่นั้นคะ" นอกจากลักษณะดังกล่าวมาแล้วนี้สมาชิกภายในกลุ่มยังได้ให้กำลังใจแก่สมาชิกอื่นที่รู้สึกกลัวและอายอีกด้วย เช่น กรณีของสมาชิกกลุ่มคนหนึ่งซึ่งเป็นชาวอีสาน กล่าวว่าเพื่อนสมาชิกจะหัวเราะเยาะกับสำเนียงท้องถิ่นของตนจนทำให้ไม่กล้าพูดแต่เมื่อได้รับกำลังใจจากเพื่อน ๆ สมาชิกคนนี้ก็สามารพูดเล่าเหตุการณ์ได้ปกติเหมือนผู้อื่น และยังมีสมาชิกอีกผู้หนึ่งที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน นั่นคือในขณะที่กำลังเล่าเรื่องราวของตนพร้อมกับน้ำตาคลอ นั้น สมาชิกที่อยู่ใกล้ ๆ ได้ให้กำลังใจโดยการสัมผัสที่มีมือและมองสบตาเป็นเชิงให้กำลังใจ ทำให้สมาชิกผู้นั้นได้ดำเนินเรื่องราวของตนเองไปจนเสร็จสิ้นด้วยดีเช่นกัน ก่อนจบช่วงแรก ผู้นำกลุ่มใช้คำถามเปิดว่า "เป็นอย่างไรบ้างคะ เข้ากลุ่มแล้วได้ข้อคิดอะไรจากกลุ่มบ้าง" สมาชิกส่วน

ใหญ่ตอบว่า "รู้สึกดีใจที่ได้เข้ากลุ่ม" "ดีใจที่ได้รู้จักเพื่อนมากขึ้น เดิมนั้นทั้ง ๆ ที่อยู่
หอเดียวกันแต่ไม่รู้จักกัน" และ "รู้ว่าส่วนใหญ่มีปัญหาเหมือนกันคือพวกเรามาจาก
ครอบครัวที่แตกแยก"

ช่วงที่ 2

เริ่มต้นการสนทนาเรื่องชื่อของสมาชิกแต่ละคน มีการทบทวนชื่อเล่นซึ่งกัน
และกัน สังเกตเห็นว่า สมาชิกแต่ละคนจำชื่อเล่นเพื่อนสมาชิกได้ การนี้เริ่มมีความ
ใกล้ชิดกัน ยกเว้นสมาชิก 2 คน ซึ่งคนหนึ่งนั่งหันข้างให้กลุ่ม อีกคนหนึ่งนั่งก้มหน้า ผู้
นำกลุ่มได้ชวนให้สมาชิกได้ทบทวนถึงสิ่งต่าง ๆ ของการร่วมกลุ่มในวันที่ผ่านมาต่อจาก
นั้นผู้นำกลุ่มได้ให้สมาชิกได้สำรวจตนเองโดย เริ่มการสนทนาดังนี้ "ขอให้น้องทุกคน
ทบทวนถึงเรื่องราวของตนเองตั้งแต่อดีตที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันนี้ละคะ และช่วยบอก
ด้วยว่าแผนการในอนาคตของตนเองเป็นอย่างไรแล้วช่วยบอกเล่าให้เพื่อน ๆ ฟัง"
สมาชิกแต่ละคนได้ใช้เวลาประมาณ 30 นาที ในนั่งเงยบอย่างผ่อนคลายอธิบายถ
และบันทึกเรื่องราวของตนเองลงในกระดาษที่ผู้นำกลุ่มแจกให้ หลังจากนั้น
สมาชิกได้กลับไปเข้ากลุ่มอีกครั้ง ผู้นำกลุ่มได้เชิญให้สมาชิกได้บอกเล่าเรื่องของตน
เองให้เพื่อน ๆ ฟังสังเกตเห็นว่าสมาชิกกลุ่มส่วนใหญ่มีท่าทีลังเล จนในที่สุดสมาชิกคน
หนึ่งพร้อมที่จะเล่า แล้วได้เริ่มบอกเล่าให้กลุ่มฟังถึงการที่ตนเองถูกหลอกลวงมา
ประกอบอาชีพหญิงบริการ และความทุกข์ทรมานจากการถูกกักขัง ขาดอิสรภาพ
และได้บอกถึงแผนการในอนาคตว่าอยากกลับไปทำนาเหมือนเดิม สังเกต
เห็นสมาชิกกลุ่มให้ความสนใจ รับฟังและมีการซักถามพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นบ้าง
ว่าตนเองก็มีประสบการณ์คล้ายคลึงกันและเมื่อสมาชิกคนหนึ่งพูดจบสมาชิกคนที่ 2 ได้
อาสาบอกเล่าทันทีว่า ตนเองก็เหมือนกับสมาชิกคนที่หนึ่งที่ถูกกักขัง ไม่มีอิสระเช่นกัน
คิดว่าแม่สามีไม่รักเคยถูกทุบตีจากสามี และเมื่อมาเป็นหญิงบริการก็ถูกทุบตีในบางครั้ง
ถูกกักขังจากเจ้าของสำนัก นอกจากนั้นสมาชิกได้บอกเล่าถึงความต้องการว่า ตนเอง
อยากกลับไปอยู่กับลูกและแม่ซึ่งกำลังป่วย และต้องการให้สามีเป็นคนดี เลิกดื่ม
เหล้าและทุบตีตนเอง เพื่อจะได้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข สมาชิกคนต่อมา บอกเล่า
ด้วยสีหน้าเศร้าว่า พ่อแม่พี่น้องแยกไปอยู่คนละทิศละทาง ตนเองรู้สึกสับสน ทำอะไร

ไม่ถูก และในที่สุดได้มายึดอาชีพนี้และคิดว่าญาติพี่น้องคงไม่ยอมรับแม้จะเลิกอาชีพนี้ และออกจากสถานสงเคราะห์นี้ไปแล้วก็ตาม เช่นคำพูดที่ว่า "วันข้างหน้ายังไม่รู้เลยว่าจะไปไหน คุณหมัดไปหมดแปดด้านสืบสนบอกไม่ถูก เดินไปคิดไปว่าถ้าไปหาพี่ พี่จะยอมรับเราว่าเราเป็นน้องสาวไหมหนอ พอเดินไปอีกก็คิดว่าถ้าพี่ไม่ยอมรับเรา เราก็จะไปตามทางของเรา" ผู้นำกลุ่มรับฟังแสดงความเข้าใจ โดยการสะท้อนเนื้อหา ความรู้สึกและชวนให้สมาชิกคนอื่น ๆ ได้แสดงความคิดเห็น และให้กำลังใจแก่สมาชิกที่บอกเล่าเรื่องของตนเอง สังเกตเห็นว่าสมาชิกคนอื่น ๆ ได้ร่วมแสดงความคิดเห็นและให้กำลังใจซึ่งกันและกัน เช่นประโยคที่ว่า "หลังจากเพื่อน ๆ ได้ให้กำลังใจพบว่าผู้เล่ามีสีหน้าท่าทางแจ่มใสมากขึ้น และกล่าวขอบคุณเพื่อน ๆ ด้วยประโยคที่ว่า "ดีใจที่มีคนเข้าใจเราบ้าง"

ช่วงที่ 3

ผู้นำกลุ่มชวนสนทนาเกี่ยวกับเรื่องทั่ว ๆ ไป เช่น อาหารมื้อที่ผ่านมา สังเกตเห็นว่าสมาชิกมีสีหน้าท่าทางยิ้มแย้มแจ่มใส พุดคุยโต้ตอบกับผู้นำกลุ่มเป็นอย่างดี มีสมาชิกผู้หนึ่งได้แสดงความห่วงใยถึงการใช้อาคารที่ว่า พรุ้งนี้จะมีกิจกรรมของสถานสงเคราะห์ที่ต้องใช้เสียงดังอาจรบกวนขณะสนทนาภายในกลุ่มได้ เสนอแนะว่าน่าจะเปลี่ยนสถานที่ผู้นำกลุ่มถามความเห็นสมาชิกคนอื่น ๆ ทุกคนเห็นสมควรว่าควรเปลี่ยนไปในที่ที่เหมาะสมกว่านี้ ผู้นำกลุ่มกล่าวขอบคุณสมาชิกที่ได้ให้ข้อเสนอแนะต่อจากนั้นสมาชิกคนต่อมาได้เริ่มบอกเล่าว่า สมัยเด็ก ๆ อยู่กับพ่อแม่ ต่อมาเพื่อนชวนมาทำงานร้านอาหารแต่ถูกหลอกมาเป็นหญิงบริการ สมาชิกได้เล่าไปด้วยอาการน้ำตาคลอ เพื่อนสมาชิกได้รับฟังและให้ข้อคิดเห็นบางประการ และผู้นำกลุ่มได้สะท้อนเนื้อหา ความรู้สึกและใช้คำถามเปิดเพื่อให้สมาชิกได้สำรวจเรื่องราวของคนเอาต่อไป ซึ่งสมาชิกได้เล่าต่อว่า ตนเองถูกกักขังและถูกทารุณกรรมรู้สึกคับข้องใจว่าตนเองไม่น่าประสบกับเหตุการณ์แบบนี้ และได้พูดถึงความต้องการในอนาคตของตนเองว่า อยากจะมีครอบครัวที่ดี ผู้นำกลุ่มได้ถามว่า "ครอบครัวที่ดีเป็นอย่างไร" เพื่อให้สมาชิกได้ชัดเจนกับความต้องการของตนเอง และสมาชิกอีก 2 คน ได้บอกเล่าเรื่องของตนเองท่ามกลางสีหน้าและท่าทางที่ใส่ใจรับฟังของเพื่อนสมาชิกด้วยกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

เห็นและให้กำลังใจซึ่งกันและกันตลอดเวลา โดยมีผู้นำกลุ่มเป็นผู้เอื้ออำนวยให้ทุกคนมีส่วนร่วมในกลุ่ม ก่อนเปิดการประชุมกลุ่มในช่วงนี้ ผู้นำกลุ่มได้ถามถึงข้อคิดที่ได้จากการสนทนาในวันนี้สมาชิกตอบว่า "รู้สึกอบอุ่นใจและมีกำลังใจว่าไม่ได้มีเพียงเราคนเดียวเท่านั้นที่พบกับเหตุการณ์เช่นนี้ทำให้มีกำลังใจที่จะสู้ต่อไป"

ช่วงที่ 4

ผู้นำกลุ่มชวนสนทนาในเรื่องทั่ว ๆ ไป เกี่ยวกับกิจกรรมการปรับสภาพในสถานสงเคราะห์ สังเกตเห็นว่าสมาชิกให้ความสนใจการสนทนาเป็นไปอย่างราบรื่น มีการหยอกตลกซึ่งกันและกันอย่างเป็นกันเอง ต่อจากนั้นผู้นำกลุ่มได้ชวนให้สมาชิกที่ยังไม่ได้บอกเล่า เรื่องของตนเองให้เพื่อนฟังซึ่งสมาชิกที่เหลือได้เล่าถึงเรื่องราวของตนทีละคน โดยมีการซักถามพูดคุยแสดงความคิดเห็น ให้ข้อมูลย้อนกลับ และมีการให้กำลังใจซึ่งกันและกัน โดยมีผู้นำกลุ่มเป็นตัวแทนในการเอื้ออำนวย ให้มีการสะท้อนความรู้สึกสะท้อนเนื้อหา สรุปความและการใช้คำถามเปิดเพื่อให้สมาชิกได้สำรวจและเข้าใจถึงความจริงที่เกิดขึ้นกับตนเองรวมถึงแผนการในอนาคตที่ตนคาดหวังเอาไว้ เช่น สมาชิกคนหนึ่งได้เล่าว่า "หนูชอบดีใจที่เจอแต่ใจตนเอง ไม่ยอมฟังพ่อ แม่สุดท้ายต้องตกมาอยู่ในบ้านเกร็ดตระการนี้" "อนาคตอยากมีบ้านสักหลัง มีที่นาสักแห่งหนึ่ง อยากให้พ่อแม่ได้เลิกดื่มเหล้า อยากให้น้อง ๆ เรียนจบชั้นสูง ๆ และอยากให้ครอบครัวมีความสุข" สมาชิกอื่นและผู้นำกลุ่มใส่ใจรับฟัง และผู้นำกลุ่มได้ชี้ให้สมาชิกได้เห็นถึงความไม่สบายใจอันเกิดจากความต้องการที่ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงที่กำลังเกิดขึ้น สมาชิกคนอื่น ๆ ได้ให้ข้อเสนอแนะให้ไปถึงเป้าหมายโดยวิธีการต่าง ๆ เช่น "เธอจะบังคับให้พ่อแม่ดื่มเหล้าได้ไหม" "คนที่เรียนคือน้องชาย เราไม่ได้เป็นคนไปเรียนเอง เรามีหน้าที่เพียงส่งเงินให้ และน้องเราก็เป็นคนเกเร เราทำเอาไม่ได้ใช้ไหม" "พี่ก็เห็นว่าน้องทำหน้าที่ดีอยู่แล้วคือรับผิดชอบส่งเงินให้ที่บ้าน" และผู้นำกลุ่มได้ชี้ให้เห็นถึงว่าทุกสิ่งทุกอย่างไม่สามารถจัดการได้ด้วยตนเองหมดทุกอย่างตามความคิดของเรา ซึ่งเราต้องยอมรับความจริงที่เกิดขึ้น นอกจากนั้นสมาชิกคนเดียวกันได้กล่าวถึงพ่อว่า "เกลียดพ่อไม่ชอบพ่อ" เพื่อนสมาชิกได้ให้ข้อมูลย้อนกลับและข้อคิดเป็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกันให้สมาชิกได้ครุ่นคิดถึงความรู้สึกที่แท้จริงของตนเองที่มีต่อพ่อว่าเป็นอย่างไร

ช่วงที่ 5

เมื่อสมาชิกทุกคนมาพร้อมแล้ว สมาชิกกลุ่มได้มานั่งรวมกลุ่มอย่างใกล้ชิดสนิทสนม ผู้นำกลุ่มชวนสนทนาถึงกิจกรรมอื่น ๆ ที่ทำ ร่วมกันของสมาชิกสมาชิกมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน บรรยากาศสดชื่น มีเสียงหัวเราะ ผู้นำกลุ่มได้ชวนให้สมาชิกสำรวจตนเองเกี่ยวกับสิ่งที่ทำให้ตนเองรู้สึกภาคภูมิใจและสิ่งที่คนเราต้องการจะเปลี่ยนแปลง สมาชิกทุกคนมีท่าทีพร้อมจะเล่าประสบการณ์ของตนเอง ซึ่งสมาชิกได้เล่าถึงความภาคภูมิใจของแต่ละคน เช่น "รู้สึกภูมิใจที่ตนเองได้ช่วยคนตาบอดเดินข้ามถนน" "ได้ช่วยดูแลพี่ชายที่เจ็บป่วย" "ภูมิใจที่ได้สร้างบ้านให้ปู่ ย่า และช่วยพี่น้อง" "ภูมิใจที่ได้เลี้ยงลูกให้พี่ชาย" และ "ภูมิใจที่พ่อยังรักหนู เมื่อย่าตายพ่อมาหาและพาไปกราบศพย่า เมื่อคืนนอนคิดที่พี่ ๆ พุดกับหนูว่าหนูเกลียดพ่อไม่ดีหนูมาคิดได้ว่าพ่อก็มีส่วนดี" เมื่อสมาชิกคนหนึ่งเล่า สมาชิกคนอื่นได้ให้ความสนใจและรับฟังอย่างเต็มที่ และมีการซักถามระหว่างผู้เล่ากับสมาชิกคนอื่น ๆ ทำให้สมาชิกผู้เล่าสามารถสำรวจสิ่งที่ตนเองภูมิใจ หรือการกระทำที่ดีของตนเองได้อย่างชัดเจนต่อจากนั้นสมาชิกได้บอกเล่าถึงสิ่งที่ตนเองอยากจะเปลี่ยนแปลง สมาชิกคนหนึ่งได้พูดว่าตนเองอยากกลับไปมีชีวิตที่สงบสุขกับครอบครัว แม่สามี และสามีกับลูก แต่ยังไม่รู้จะทำอย่างไร เพื่อนสมาชิกให้ข้อคิดและแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ เช่น "ต้องเป็นคนใจเย็น สุขุมขึ้น และฟังความคิดเห็นของผู้อื่น" "พวกเราคงต้องอดทนนะ คิดถึงตัวเองมาก ๆ" สมาชิกอีกคนหนึ่ง "อยากเป็นคนไม่คิดมาก คิดแล้วทำให้ตนเองดื้อไม่สบายใจ ตั้งแต่เข้ากลุ่มก็ได้คิดพยายามหาทางแก้ไข คือคิดว่าถ้าคิดไปแล้วทำให้ไม่สบายใจก็ไม่อยากคิดอยากให้เป็นเพื่อน ๆ ช่วยเสนอแนะ" สมาชิกคนอื่น ๆ เสนอแนะว่า "พี่ว่าให้ฝึกทำใจให้สงบ" "ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์หาอะไรทำให้มาก ๆ จะได้เหนื่อยและหลับสบายไม่คิดมาก" "เห็นบอกว่าจะฝึกเขียนเสื้อผ้าให้เก่งคงจะค่อย ๆ ชยับขยายได้หรอกนะเมื่อออกจากที่นี่ไปแล้ว" นำกลุ่มชวนให้สมาชิกได้ช่วยเหลือให้ข้อเสนอแนะอย่างกลมกลืนเป็นหนึ่งในเดียวของกลุ่มสำรวจการมีคุณค่าในตนเองมากขึ้น

ช่วงที่ 6

วันสุดท้ายของการเข้ากลุ่ม เป็นช่วงของการยุติกลุ่ม ผู้นำกลุ่มได้เชิญชวนให้สมาชิกได้บอกเล่าถึงสิ่งที่ตนได้รับจากการประชุมกลุ่มและมีประสบการณ์ร่วมกันตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา สมาชิกกลุ่มได้บอกถึงสิ่งที่ตนได้รับว่า "ตั้งแต่เข้ากลุ่มมาดีตรงที่เหมือนตัวเราเองมีค่ามีโอกาสที่จะได้รับสิ่งที่ดีและออกไปสู่โลกภายนอกก็ได้" "ได้รู้ถึงอนาคตข้างหน้าว่าเป็นอย่างไรและได้คำตักเตือนจากพี่ ๆ" "มีความรู้สึกดีใจที่ได้รู้เรื่องชีวิตได้ข้อคิดร่วมกับเพื่อน ๆ เช่น "กล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็น" "ดีใจที่ได้กำลังใจจากน้อง ๆ ชีวิตน้อง ๆ แต่ละคนก็เปลี่ยนไปดีใจที่หลายคนอยากจะทำเปลี่ยนแปลงตนเอง" "ได้รู้เรื่องราวของเพื่อน ๆ ได้ความรู้หลายอย่าง มีอะไรในใจก็ได้ปรึกษาภายในกลุ่ม" "ไม่เคยมีโอกาสได้มองตัวเองมาก่อนดีใจที่ได้คิดและมีเป้าหมายของตนเอง" สุดท้ายก่อนการปิดกลุ่ม ผู้นำกลุ่มได้ชวนให้สมาชิกกล่าวขอบคุณซึ่งกันและกัน มีการบอกกล่าวถึงความสัมพันธ์ที่จะประสานต่อกันไปเมื่อออกจากสถานสงเคราะห์แล้ว และช่วงที่อยู่ในบ้านเกิดตระการก็มีการนัดหมายเพื่อพบกันอีกนอกเวลากิจกรรมประจำวัน โดยให้สมาชิกที่อาวุโสที่สุดเป็นศูนย์กลางการติดต่อ มีการถ่ายภาพร่วมกันเป็นที่ระลึกก่อนเสร็จสิ้นการประชุมกลุ่ม

กระแสกลุ่ม

ช่วงที่	กิจกรรม	กระแสการเปลี่ยนแปลงในกลุ่ม
<u>ช่วงที่ 1</u> 26 กพ 35 (13.30- 17.00น.)	-ผู้นำกลุ่มกล่าวต้อนรับ ชี้แจงวัตถุประสงค์และหลักเกณฑ์ในการเข้าร่วมกลุ่ม -ทำควมรู้จักและแนตนเอง	-ช่วงนี้กระแสกลุ่มอยู่ในระยะที่ 1 ซึ่งเป็นระยะที่สมาชิกยังยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง พยายามที่จะเป็นผู้นำสิ่ง การ สิ่งเกิดได้จากสมาชิกยังมีการเกี่ยงกันและชี้หน้าให้ผู้อื่นพูดโดยตัวเอง

ช่วงที่	กิจกรรม	กระแสการเปลี่ยนแปลงในกลุ่ม
	<p>-สุดท้ายของการยุติกลุ่มให้สมาชิกบอกเล่าถึงความรู้ในการเข้ากลุ่ม</p>	<p>ไม่เข้าร่วม เช่น อ้อมสะกิดบัวและบอกเล่า "ให้พี่บัวพูดก่อนซิ" แม้ภายในกลุ่มจะเจียบเป็นช่วง ๆ ในระยะแรกของการร่วมกลุ่มแต่ต่างก็มีสีหน้าที่ยิ้มแย้มให้กันในช่วงต่อมาสมาชิกจึงค่อยเริ่มบอกเล่าเกี่ยวกับตนเอง โดยทั่วไปยังมีความสนใจต่อสมาชิกคนอื่นๆ น้อยๆ และบอกเล่าเรื่องราวของตนเพียงผิวเผิน เช่น เกิดที่----- "มีพี่น้อง----คน"</p> <p>-บทบาทของผู้นำกลุ่มช่วยเอื้ออำนวยให้กลุ่มดำเนินไปได้ใจเย็น ฟังและสะท้อนความรู้สึกหตุอนรับด้วยท่าที่อ่อนอบอ่อนสังเกตเห็นว่ากลุ่มจะค่อย ๆ พัฒนาความรู้สึกที่จะยอมรับกลุ่มมากขึ้น แต่ยังไม่ถึงระดับของการยอมรับโดยปราศจากเงื่อนไข แม้จะไม่มี ความขัดแย้งภายในกลุ่มก็ตาม จากนั้นกลุ่มได้พัฒนาข้ามระยะที่ 2 คือไม่มีปฏิกิริยาการขัดแย้งและความคับข้องใจ สังเกตจากสมาชิกมีท่าทียินดีและเต็มใจที่จะเล่าแต่ยังไม่เกิดความไว้วางใจเท่าที่ควร สังเกตจากประโยคที่ว่า "ไม่มีอะไรจะเล่าค่ะ" "พอแค่นั้นละคะ" นับว่ากลุ่มได้พัฒนาความรู้สึก</p>

ช่วงที่	กิจกรรม	กระแสการเปลี่ยนแปลงในกลุ่ม
		<p>ยอมรับดีขึ้น แต่ยังไม่ถึงระยะที่ 3 อย่างสมบูรณ์ มีการให้กำลังใจที่ทำให้ผู้พูดรู้สึกว่าจะมีคนยอมรับแม้การพูดอาจจะทำให้ตนเองดูน่าขันในความรู้สึกของผู้อื่น เช่น บ๊วยบอกอ้อยว่า "พูดออกมาเถอะถ้าคนอื่นฟังไม่รู้เรื่องพี่จะพูดภาษากลางให้เอง" "ชื่อจำไปเทรอปแลกดิ้นะ ไม่ต้องอายหรือพวกเราเรียกชื่อเล่นกันทุกคนขอเรียกชื่อนั้นนะ" หรือการให้กำลังใจด้วยพฤติกรรมการแสดงออกด้วยการสัมผัส เช่น ที่อ้อมให้กำลังใจด้วยขณะบอกเล่าเรื่องแม่ด้วยน้ำตาคลอก็ตาม</p>
<p>ช่วงที่ 2 27 กพ35 (18.00- 12.00น)</p>	<p>- สนทนากลุ่มผู้นำกลุ่มให้สมาชิกสำรวจตนเองเพื่อความเข้าใจตนเองโดยการแจกกระดาษให้วาดรูปเกี่ยวกับตนเอง และบอกเล่าให้สมาชิกในกลุ่มฟัง</p> <p>- สุดท้ายก่อนการยุติกลุ่มในวันนี้ให้สมาชิกสรุปและบอกเล่าให้สมาชิกกลุ่มได้รับรู้ความรู้สึกที่เกิดขึ้น</p>	<p>ระยะเวลาแรกของการเข้ากลุ่มสมาชิกส่วนใหญ่มีท่าทีลังเล ไม่แน่ใจในการที่จะเริ่มต้นพูด แม้ว่าโดยลักษณะที่ปรากฏจากการนั่งรวมตัวกันอย่างสนิทสนมก็ตามมากขึ้นก็ตามแต่เมื่อมีผู้เริ่มต้นกระบวนการของกลุ่มก็เป็นไปด้วยดีมีการซักถามเรื่องราวของเพื่อนสมาชิก อย่างใส่ใจซึ่งกันและกัน เช่น บ๊วยเอามือลูบที่หน้าบอกสมาชิกว่า "พี่ก็เคยโดนตบมาเหมือนกัน" กุ้งบอกว่า "กุ้งก็เจ็บใจที่</p>

ช่วงที่	กิจกรรม	กระแสการเปลี่ยนแปลงในกลุ่ม
		<p>ทำอะไร เขาไม่ได้แต่ก็ตั้งใจที่เขาโดนจับแล้ว พวกเราโชคดีที่ยังได้มาอยู่ที่นี้" แต่ผู้เล่าก็ยังหลีกเลี่ยงและซ่อนเร้นความรู้สึกของตนเอง โดยพยายามควบคุมความรู้สึกทางด้านลบไว้ไม่ให้ปรากฏ เช่น</p> <p>เพื่อนสมาชิกถามอ้อยถึงสามีอ้อยจะกัมหน้าและบอกว่า "ไม่อยากพูดถึงพอดีนั่นนะ ไม่มีอะไรจะเล่าแล้วไม่มีอะไรหรอก" (หิวเราะ)</p> <p>-พยายามกลบเกลื่อนความต้องการของตนเองเพื่อให้กลุ่มยอมรับตนเอง เช่น</p> <p>อ้อม : "อ้อยคิดว่าจะกลับไปทำงานอย่างนี้อีกหรือเปล่า"</p> <p>อ้อย : "ก็จะบอกเล่นนะว่าไม่แน่" (หิวเราะ)</p> <p>ขณะนั้นบัวสมาชิกที่นั่งข้าง ๆ ได้สะกิดและบอกอ้อยว่าอย่าพูด ซึ่งอ้อยก็หยุดชะงักการพูดไปในทันที ผู้นำกลุ่มเอื้อให้บรรยากาศของกลุ่มดำเนินไปได้ด้วยความไว้วางใจและได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า</p>

ช่วงที่	กิจกรรม	กระแสการเปลี่ยนแปลงในกลุ่ม
		<p>"เรื่องที่เราบอกเล่าแก่กันนั้น จะไม่มีผลต่อการอยู่ที่นี้และเมื่อออกจากสถานที่นี้ไปแล้วไม่ต้องกังวล พวกเราทุกคนก็ทราบดีว่าจะไม่ไปบอกเล่ากับบุคคลที่อยู่นอกกลุ่ม"</p> <p>-ช่วงนี้อยู่ในชั้นที่ 3 ที่สมาชิกจะให้กำลังใจซึ่งกันและกันแต่ก็ยังหลีกเลี่ยงหรือซ่อนเร้นความรู้สึกขัดแย้งกับตนเองอยู่</p>
<p>ช่วงที่ 3 (13.00-12.00น.)</p>	<p>-สมาชิกมีโอกาสสำรวจตนเอง เข้าใจตนเอง และบอกเล่าให้เพื่อน ๆ ในกลุ่มฟัง</p> <p>-ก่อนยุติกลุ่มในวันนี้ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกบอกเล่าถึงความรู้สึกของตนให้เพื่อน ๆ สมาชิกในกลุ่มได้รับฟัง</p>	<p>สมาชิกมีการรวมตัวกันอย่างหรือพอใจ และมีเป้าหมายในการเข้าร่วมกลุ่มและมีข้อเสนอต่อผู้นำกลุ่มว่า "คุณครูคะเราน่าจะเปลี่ยนที่ใหม่ในวันพรุ่งนี้ เพราะเขาจะใช้สถานที่ใกล้ ๆ ปรับสภาพจะมีเสียงดังเดี๋ยวพวกเราคุยกันไม่รู้เรื่อง" สมาชิกบอกเล่าเรื่องราวชีวิตและความรู้สึกของตนเอง "ตอนเล็ก ๆ อยู่กับพ่อแม่" หาเงิน จะมาทำงานร้านอาหารถูกหลอกมาเป็นอย่างนี้" (น้ำตาคลอ)</p> <p>"ทำไมหนูจึงต้องถูกทารุณอย่างนั้นก็ไม่รู้ ออกข้างนอกก็ไม่ได้"</p> <p>"พ่อกับแม่อยู่คนละบ้าน หนูก็อยู่บ้านอีกหลังหนึ่ง แม่เขาไม่รักหนูหรอก"</p> <p>"น้องสาวชอบว่าหนู หนูไปดูหนึ่งกลับ</p>

ช่วงที่	กิจกรรม	กระแสการเปลี่ยนแปลงในกลุ่ม
		<p>มาเป็นผู้หญิงไม่ได้ หนูเคยมาเป็นชะเลย พี่สาวหนูเป็นหนูก็รู้"</p> <p>-สมาชิกช่วยแก้ปัญหาและให้กำลังใจต่อกัน "ทำไมไม่ไปหาพี่สาวให้ช่วยกลับไปบ้านพ่อแม่คงไม่รู้" "คงต้องดูว่าตอนนี้เรามีอะไรที่จะช่วยตัวเองได้บ้างช่วยตัวเองก่อน" "อยากมีครอบครัวที่ดี ถ้ามีลูกจะให้โอกาสลูกได้พูด ไม่ให้เป็นปัญหาอย่างตัวเรา"</p> <p>-การให้ข้อมูลย้อนกลับ" น้องสาวว่า พี่แล้วอยากประชดเลยต้องมาเป็นอย่างนี้ ทำให้พี่คิดถูกต้องไหม"</p> <p>จากในช่วงนี้จะสังเกตเห็นว่าพัฒนาการอยู่ในระยะที่ 3 และระยะที่ 4 คือมีการแสดงออกถึงความห่วงใยต่อผู้อื่น สมาชิกให้กำลังใจซึ่งกันและกัน สมาชิกเรียนรู้ที่จะมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาภายในกลุ่ม สร้างสัมพันธภาพในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ</p>
<p>ช่วงที่ 4 (8.00-12.00น)</p>	<p>-สมาชิกได้สำรวจตนเอง ความเข้าใจตนเองและบ เล่าให้เพื่อน ๆ ในกลุ่มฟัง -สุดท้ายก่อนยุติกลุ่มของวัน</p>	<p>-สมาชิกกลุ่มมีความตั้งใจ สนใจ เข้าร่วมกลุ่มและมีความยินดีซึ่ง กันและกัน "วันนี้เห็นพี่ตั้งใจจะมาคุย เลยนะคะ" "เมื่อคืนนอนหลับฝันดีจริง"</p>

ช่วงที่	กิจกรรม	กระแสการเปลี่ยนแปลงในกลุ่ม
	<p>ได้ให้สมาชิกสรุปและบอกถึงข้อคิดและประสบการณ์ที่ได้รับต่อกัน</p>	<p>- การให้ข้อมูลย้อนกลับ</p> <p>"พี่บ๊วยอยากให้พ่อเลิกดื่มเหล้า อยากให้น้องเรียนหนังสือสูง ๆ ทั้ง ๆ ที่พี่บ๊วยบอกว่าเกเร พี่บ๊วยบังคับเขาได้เปล่าค่ะ"</p> <p>"พี่บ๊วยก็รู้ว่าตัวเองทำอะไรทุกอย่างไม่ได้"</p> <p>- สมาชิกให้กำลังใจซึ่งกันและกัน แสดงความคิดเห็นและแก้ไขปัญหา "พี่บ๊วยทำดีอยู่แล้วนะที่ส่งเงินไปให้ทางบ้าน"</p> <p>"เราก็กินได้เพียงเท่านี้ ก็ดีที่สุดในแล้ว"</p> <p>"ถ้าเรายอมรับความจริงได้ก็ดีนะคะ"</p> <p>- ความปลอดภัยเมื่ออยู่ในกลุ่มและให้กำลังใจแก่กัน</p> <p>"ฟังปัญหาที่เพื่อนพูด ถ้าออกไปมีลูกก็อยากจะทำสิ่งเหล่านี้มาใช้กับลูก ไม่อยากทำอะไรที่ไม่ดีกับลูก เปิดโอกาสให้ลูกแสดงความคิดเห็น กล้าแสดงออก ไม่อยากให้ลูกเป็นคนมีปัญหาเหมือนกับเรา"</p> <p>"บางคนก็ทำด้วยความกดดัน คิดผิดรู้เท่าไม่ถึงการณ์ มีทุกคนในกลุ่มเลยนะ"</p> <p>"คิดว่าทุกคนทำงานแบบนี้ก็มี ความจำเป็นด้วยกันทั้งนั้น ดีใจที่"</p>

ช่วงที่	กิจกรรม	กระแสการเปลี่ยนแปลงในกลุ่ม
		<p>ได้มีไฮกาสได้คุยกันในกลุ่ม"</p> <p>"รู้สึกว่าเป็นเพื่อน ๆ เล่าให้ฟัง เสียใจในสิ่งที่เกิดขึ้นกับเพื่อน</p> <p>มาตอนนี้เราเดินทางผิดไป รู้สึกว่าจะเดินทางให้ดีกว่าที่จะดีได้ด้วยตัวเราเอง"</p> <p>สรุปพัฒนาการของกลุ่มในช่วงนี้เข้าสู่ระยะที่ 3 และ ระยะที่ 4 ซึ่งเป็นระยะนำไปสู่ความเป็นหนึ่งเดียวของกลุ่ม กล่าวจะเผชิญความขัดแย้งของตนเองและเรียนรู้ที่จะจัดการกับความขัดแย้งนั้นด้วยตนเองมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาภายในกลุ่มเพิ่มการยอมรับคุณค่าและพฤติกรรมผู้อื่นด้วย</p>
<p>ช่วงที่ 5 (13.00-17.00น)</p>	<p>-สมาชิกทบทวนถึงเหตุการณ์ที่ทำให้เขารู้สึกภาคภูมิใจในชีวิตและบอกเล่าให้สมาชิกกลุ่มฟัง</p>	<p>-สมาชิกมีความยินดีที่เข้ากลุ่ม มีบรรยากาศสดชื่น เสียงหัวเราะ สืบเนื่องจากลักษณะการนั่งรวมกลุ่มที่ใกล้ชิดกันมากขึ้น มีการนัดหมายกันนอกกลุ่ม</p> <p>-การยอมรับซึ่งกันและกันของสมาชิกเชื่อมั่นที่จะแก้ไขปัญหา สืบเนื่องจากการตั้งใจฟังซักถามสนใจมากขึ้น</p>

ช่วงที่	กิจกรรม	กระแสการเปลี่ยนแปลงในกลุ่ม
		<p>"ฟังดูแล้วพ่อก็รักพินะ"</p> <p>"คิดดูแล้วถึงพินจะรู้สึกว่่าพ่อไม่รัก แต่ก็ยังมีปู้รักพินะ"</p> <p>-ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น การมีส่วนร่วมในกลุ่มทุกคน</p> <p>"ถ้าเป็นผู้ชายแล้วมีอะไร"</p> <p>"เป็นผู้หญิงก็อยู่กับย่าคุ้มครองย่าได้นี้"</p> <p>"คิดดูให้ดีนะผู้หญิงมีส่วนดีเยอะ ลองคิดดู ทำได้ตั้งหลายอย่าง"</p> <p>"เป็นผู้หญิงแล้วจะเป็นผู้ชายยังไง"</p> <p>จากบทสนทนาต่าง ๆ ชี้ให้เห็น พัฒนาการของกลุ่มในระยะที่ 4 ที่ เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มกล้าที่จะ เผชิญความขัดแย้งของตนเอง มี การแสดงออกซึ่งความห่วงใยต่อผู้อื่น มีการยอมรับคุณค่าและพฤติกรรม ของผู้อื่นด้วย เช่น สมาชิกไม่มีท่า ที่รังเกียจที่อ้อขบถถึงพฤติกรรม การชอบเพศเดียวกัน และการอยาก เป็นผู้ชาย</p> <p>-สมาชิกมีเป้าหมายในอนาคตชัดเจน กลุ่มมีความกลมกลืนเป็นหนึ่ง เดียว พิจารณาและยอมรับถึงคุณค่า</p>

ช่วงที่	กิจกรรม	กระแสการเปลี่ยนแปลงในกลุ่ม
		<p>ของตนเองมากขึ้น</p> <p>"อยากเป็นคนไม่คิดมาก คิดแล้วทำให้ตนเองไม่สบายใจและเคยพยายามหาทางแก้ไข คือคิดว่าถ้าคิดไปแล้วทำให้ไม่สบายใจก็ไม่อยากคิด ดีใจที่เพื่อน ๆ ให้กำลังใจ ถ้าไม่คิดมากก็คิดว่าจะทำอะไรดีมาก"</p> <p>"ได้ข้อคิดหลายอย่างจากเพื่อนๆ เช่นที่ณิษฐ์เรากล่าวว่าเป็นคนคิดมากคงจะค่อยๆ ทั่วไปเมื่อออกจากที่นี่แล้วจะได้ดีขึ้น ไม่นั่งคิดอยู่คนเดียว"</p> <p>"อยากมีครอบครัวที่ดี อยู่กับแม่ สามียังไงดีคะ น้องๆ คิดว่าจะทำยังไงดี" "ก็ดีใจที่เพื่อน ๆ ยอมรับเราไม่หัวเราะเยาะเรา เราไม่เคยพูดให้ใครฟังเลย"</p>
<p>ช่วงที่ 6 (8.00-12.00น)</p>	<p>-สมาชิกทบทวนถึงความรู้สึกและสิ่งที่ได้รับจากการเข้าร่วมกลุ่มแล้วบอกเล่าแก่สมาชิกในกลุ่ม</p> <p>-สมาชิกกล่าวขอบคุณซึ่งกันและกัน</p>	<p>ก่อนการยุติกลุ่มสมาชิกบอกถึงความรู้สึกและการได้รับการยอมรับอย่างเปิดเผย</p> <p>"ตั้งแต่เข้าร่วมกลุ่มได้ความรู้หลายอย่างมีอะไรในใจก็ได้ปรึกษากันในกลุ่ม" "ได้รู้เรื่องของพี่ๆ ที่ไว้วางใจซึ่งกันและกัน"</p> <p>"ดีใจที่พี่ๆ ไว้ใจได้รู้จักกับพี่ๆ มากขึ้น"</p> <p>"มีหลายอย่างที่ยากเปลี่ยนแปลง</p>

ช่วงที่	กิจกรรม	กระแสการเปลี่ยนแปลงในกลุ่ม
		<p>ดีใจที่ได้กำลังใจจากพี่ ๆ "</p> <p>"รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มอย่างแท้จริง เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ จากเพื่อน ๆ "</p> <p>"ขอบคุณหลายคนที่ให้กำลังใจพี่ จะได้ กลับไปอยู่กับครอบครัวแฟนได้"</p> <p>"ดีใจที่มีหลายคนดูน้ำออกว่าลักษณะ เป็นอย่างไร ทั้ง ๆ ที่อยู่ด้วยกัน ไม่เท่าไร"</p> <p>"รู้สึกว่าตัวเองกล้าขึ้น"</p> <p>"ดีใจกับน้ำตักที่ออกใจไปเลี้ยงเบ็ดที่ บ้าน"</p> <p>"ดีใจที่ได้ข้อคิดเรื่องชีวิต มองเห็น หลายคนที่กำลังทุกข์มากขั้น ชอบใจ ณ ที่ได้ ข้อคิดกับพี่ พี่เห็นอ้อยกกล้าพูดและไว้ใจ พวกเราที่บอกในสิ่งที่พวกเราไม่คิด เลยว่าจะมี"</p> <p>"ชีวิตของน้อง ๆ แต่ละคนก็เปลี่ยน แปลงไป</p> <p>พี่ดีใจที่หลายคนอยากจะเปลี่ยนแปลงและ ได้เล่าออกมาให้พวกเราฟัง</p> <p>"หนูเป็นคนพูดไม่เก่งแต่พี่ๆ ก็ให้กำลังใจ หนู หนูดีใจคะ"</p> <p>พัฒนาการของช่วงนี้อยู่ในระยะ ที่ 4 อย่างสมบูรณ์ สมาชิกมีเป้า</p>

ช่วงที่	กิจกรรม	กระแสการเปลี่ยนแปลงในกลุ่ม
		หมายชัดเจน เรียนรู้พฤติกรรมใหม่ที่ แก้ไขตัวเอง เรียนรู้การยอมรับตนเอง

สรุป จากการสังเกตกระแสกลุ่ม จะพบว่าช่วงที่ 1 ตอนแรกของการเข้ากลุ่ม สมาชิกยังคงยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ยังสังเกตท่าที บทบาทของผู้นำกลุ่ม และเพื่อนสมาชิก ยังไม่มีความไว้วางใจเท่าที่ควร และต่อมาสมาชิกจะเริ่มเปิดเผยตนเองมากขึ้น มีการยอมรับกลุ่มมากขึ้น สมาชิกจะเริ่มบอกเล่าถึงเบื้องหลังของการประกอบอาชีพหญิงขายบริการ โดยจะสังเกตเห็นได้จากช่วงท้ายของช่วงที่ 2 แต่อย่างไรก็ตาม สมาชิกยังคงพยายามกลบเกลื่อนความต้องการของตน เพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของกลุ่ม จนในที่สุดพอถึงช่วงที่ 3, 4 สมาชิกจะยอมรับกลุ่มอย่างเต็มที่ จะมีการเปิดเผยตนเองมากขึ้น มีการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่กันและกัน และมีการให้กำลังใจกัน ซึ่งจะช่วยให้หญิงในสถานสงเคราะห์เกิดการรู้จักตนเองในสภาพที่เป็นจริง และเมื่อให้สำรวจเพิ่มขึ้นอีกในด้านความภาคภูมิใจของตนเอง สมาชิกจึงเริ่มมองเห็นส่วนดี ของตนเองเพิ่มขึ้น เช่น สิ่งที่เคยกระทำและประสบความสำเร็จ การเคยช่วยเหลือบุคคลอื่นในสังคม ตลอดจนการช่วยเหลือบุคคลในครอบครัว ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้เขาเกิดความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเองมากขึ้นจากที่ไม่เคยตระหนักมาก่อน ทำให้เขาทราบวิธีการแก้ไขปัญหาตลอดทั้งแนวทางปฏิบัติในการดำเนินชีวิต ซึ่งสมาชิกในกลุ่มได้เป็นกำลังใจให้แก่กันและกัน เพื่อนำไปปฏิบัติจริงในสังคม เมื่อเขาออกนอกกลุ่ม ให้อยู่ในสภาพความเป็นจริง เกิดการยอมรับตนเอง รับผิดชอบต่อตนเอง แก้ไขปัญหา เพื่อให้มีชีวิตอยู่อย่างมีความสุขต่อไป